

ÚJ KEMENESALJA

V. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM ■ 1993. ÁPRILIS

CELLDÖMÖLK VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA
MEGJELENIK HAVONTA ■ ÁRA: 16,50 FORINT

Göncz Árpád köztársasági elnök az ünnepség fővédnöke

449 Újraszentelik a celli mozdonyvezetők zászlaját

1943. május 16-án a Griff Szálló udvarán fényes ünnepség keretében szentelték fel a mozdonyvezetők otthona zászlaját. Gondos kezek a zászlót megőrizték, így az átvészelte a viharos időket. Az utódok úgy döntöttek, hogy a zászlót az 50. évfordulón 1993. május 16-án újraszentelik.

Annak idején a zászlóanya tisztét Szabó Károly országgyűlési képviselő felesége töltötte be. Ezt a hagyományt követve képviselőnk, dr. Gömbös Ferenc feleségét kérték fel a zászlóanyai tisztre, aki ezt köszönettel elfogadta.

Az ünnepséget a Mozdonyvezetők Szakszervezete helyi tagcsoportja és a Vontatási Főnökség vezetése közösen szervezi. Anyagi és erkölcsi támogatást nyújt az ünnepséghez a MÁV Vezérigazgatósága, a MÁV Nyugati Üzletigazgatóság

vezetése, valamint a Mozdonyvezetők Szakszervezetének elnöksége.

Fővédnöknek Göncz Árpád köztársasági elnököt kérték fel, aki a felkérést elfogadta.

Az ünnepség védnökei többek között Schamschula György közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, Csárádi János, a MÁV vezérigazgatója, Sipos József, a Mozdonyvezetők Szakszervezetének országos elnöke, Busek Károly, a MÁV Nyugati Üzletigazgatóságának vezetője, Makkos István polgármester, Baranyai Attiláné dr. főjegyző. Jelezte érkezését Mannfred Schell, az Európai Mozdonyvezetők Szakszervezetének elnöke, valamint a szlovák, a lengyel mozdonyvezetők szakszervezetének elnöke és a grazi fűtőház küldöttsége.

Az ünnepély előzetes programja:

9-9.30: A pécsi koncert fúvószenekar térzenét ad az állomás mellett.

9.30-10.00: Vasúti járműbemutató.

10.00-10.10: A 100 éves vasúti emlékmű megkoszorúzása.

10.10-10.30: Felvonulás a Kosuth utcán keresztül a művelődési központ előtti térre.

10.30-12.00: Ünnepség szabad téren, rossz idő esetén az épületben.

Beszédet mond Fehér Tamás, a Celli Vontatási Főnökség vezetője. Üdvözlő a közönséget Göncz Árpád köztársasági elnök.

Okumenikus istentisztelet; a katolikus, az evangélikus és a református lelkész felszenteli a zászlót, majd elkezdődik a szala-

gok felkötése. Elsőnek a zászlóanya köti fel a szalagot.

Az ország valamennyi fűtőházának képviselői külön-külön kívánnak szalagot kötni. Több celdömölki polgár és vállalkozó jelezte igényét szalag felkötésére, akik ezért 3000 forintot fizetnek. A szervezőknél lehet jelentkezni, akik a szalagot is elkészítik.

Az ünnepség után fűtőház történeti kiállítás nyílik a művelődési központ előterében, megnyitja Schamschula György, a tárca minisztere.

Ezt követően díszbéd lesz, amelyen a vendégek mellett a szalag felkötésére jelentkezők is részt vesznek.

A szervezők várják a város és környéke közönségét a kiemelkedő ünnepségre.

Káldos Gyula

450 Kettévált az egybenőtt falu

A térképeken még Sömjénmihályfa szerepel, még a Kárpótlási Hivatal is Sömjénmihályfa községbe hirdette meg a minap a földárverést, de valójában január elseje óta két község lett az egyesített faluból. Kemenesmihályfa és Kemenessömjén „házasságának” pedig már volt egy rosszul sikerült előzménye: 1938-ban már egyesítették a két falut, de az együttlét csak 8 évig tarott, válás lett a vége. A két település ezután önállóan tevékenykedett 1969-ig. Ekkor a közigazgatás átszervezésével székhelyközség-társközség viszony alakult ki a két falu között, mígnem a két község teljesen összeépült, s ez arra készítette az illetékeseket, hogy a két faluból Sömjénmihályfa névvel egy települést hozzanak létre.

Fényes Elek 1836-ban kiadott könyvéből azonban az is kiderül, hogy másfél évszázada Mihályfa is két faluból állt, közel nyolcszáz lakossal. Sömjénben ekkor 672-en éltek. A kötet még Kemenes előnév nélkül említi a településeket. Az 1898-ban megjelent Vasvármegye című könyben már olvasható Kemenesmihályfa és Kemenessömjén neve. Ekkor Kemenesmihályfán több mint ezren, Ke-

(Folytatás a 4. oldalon)

451 Harmadnapra feltámadott

Kedves Testvéreim!

A kereszténység legboldogabb napját – régi latin elnevezéssel az ünnepek ünnepe – üli meg minden keresztény felekezet húsvétkor. Az ünnep nagyságát maga az ünnep tartalma adja. Nagypénteken délután 3 óra körül Jézus meghal a kereszten. Ellenfelei boldogan nyugtázzák az eredményt: örökre sikerült elhallgattatniok a názáreti Tanítót. S húsvétvasárnap hajnalban az angyal közölte az asszonyokkal: „Nincs itt, mert feltámadt, amint megígérte!” (Mt 28, 1-10.) Az evangéliumok nem írják le a feltámadás tényét és mikéntjét magát, de olyan tényekről számolnak be, amelyeknek szem- és fültanúja volt. Ilyenek: az üres sír, az angyali jelenés, Jézus megjelenései. E tények vezeték el az apostoli ősegyházat a feltámadás hitéhez. Meggyőződtek arról, hogy ugyanaz a názáreti Jézus áll elbűtük és beszél velük, mint akit 3 éven keresztül megismertek, aki valóságos örök életbe ment át. Feltámadása után vele együtt ettek és ittak (Ap Csel 10, 34-43.). Most már semmi földi hatalom nem árthat neki. Sőt, hatalma végleges és örök: előre ment, hogy híveinek

örök lakóhelyet készítsen (Jn 14, 1-6.). Így Krisztus feltámadása a mi feltámadásunknak is a forrása. A keresztségben vele együtt eltemetkezünk a halálba, hogy feltámadva örökre vele éljünk (Kol 3, 1-4.).

Nekem mindig nagy lelki élmény, amikor nagyszombat estéjén, a feltámadási körmenet kezdetekor, kezemben az Oltáriszentséggel, a feltámadt Jézus szavaival üdvözölhetem híveimet:

„Békesség veletek, Álleluja!
Én vagyok, ne féljete, Álleluja!”

A feltámadt Jézus ezt adja: az igazi lelki békét. De Ő a meggyőző érvek és tények ellenére sem erőszakolja senkire rá magát vagy a belé vetett hitet, de szeretettel felajánlja húsvéti ajándékait: az erős hitet, a bízó reményt, az Istennel és emberrel való teljes kiengesztelődést, a megnyugvást, ami a béke és minden görcsös félelem feloldása.

E gondolatokkal kívánok minden kedves Hívőnek, Olvasónak igazi, állelujás Húsvétot: hiszen Jézus feltámadott harmadnapra!

Dr. Koltai Jenő
plébános

452

Tudósítás képviselő-testületi ülésekről

Celldömök önkormányzatának március 10-én megtartott ülésén először az 1993. és az 1994. évi címzett és céltámogatási kérelmeket bírálták el. 1993-ban a szennyvíztisztítómű, az orvosi gép-műszer beszerzés, az alsósági tornaterem és egy életveszélyes tanterem kiváltása szerepel a célok között. 1992-ben már céltámogatásra benyújtásra került a szennyvízcsatorna gyűjtővezetékének építése. A tervek között van a volt laktanyaépület szociális otthonná alakításának céltámogatási kérelme is 1994-ben. Az általában 50 százalékos támogatásban részesülő pályázatok saját erő igénye 1993-ban 25 millió forint, 1994-ben 106 millió forint, 1995-ben pedig 23 millió forint. Nem lesz könnyű a tervek megvalósítása, ha figyelembe vesszük, hogy 1993-ban a saját erő biztosításához 10 millió forint hitelre volt szükség a költségvetésben... **Rozmán László**, az Eötvös Iskola igazgatója az 1994. évi céltámogatások újrarendelését kérte, tekintettel a celli városrész iskoláinak szűkös tornatermi helyzetére.

Közalkalmazottak: 5 százalékos differenciált bérfejlesztés

A két ülés közötti eseményekről szólva elhangzott, hogy tárgyalások folytak a posta épületé-

nek bővítéséről. A mellette lévő lakásokat az önkormányzat nem adta el erre a célra, de a volt nagyközségi tanács épületét felajánlotta az intézmény új helyeként. Az olasz Pagnaccóval a közeljövőben testvérvárosi kapcsolat aláírására kerül sor.

A költségvetésben tervezett 5 százalékos bérfejlesztés felosztása a közalkalmazotti törvényhez viszonyított bérbemelési szinttől függően történik.

A képviselők ezt követően elfogadták a Polgármesteri Hivatalban foglalkoztatottak közszolgálati jogviszonyának egyes kérdéseiről szóló rendeletet. A különböző juttatások (a polgármester által megállapítható) ruházati költségterítés 100-150%, étkezési hozzájárulás 10%, az adható üdülési hozzájárulás 75-100% és helyettesítési díj 25-50% lehet, mértékét meghatározó illetményalap jelenleg a hivatalban 10 200 forint. **Baranyai Attiláné dr.** jegyzőnk megemlítette, hogy az illetményalap törvény szerinti mértéke 18 ezer forint.

Egy új szabályozás szerint azok a családok is kaphatnak lakáshoz jutási támogatást – a maximálisan meghatározott 200 ezer forintig kiegészítve a korábbi támogatás összegét – akik már korábban kaptak, ha egyébként a rendelet feltételeinek megfelelnek.

A március 31-i ülésen az önkormányzat vezetői tájékoztatták a képviselőket, hogy a CELLHŐ Kft. 3 hónap alatt 1,5 millió forintot veszteséget könyvelhetett el a hódjón, mivel a VAS-TÁVHŐ előzetes kalkulációja pontatlannak bizonyult. Kapcsolatfelvétel történt a 24 ezres lélekszámú szlovákiai Dunaszerdahellyel, amelynek lakossága 75 százalékban magyar. Előzetes információk szerint rövid időn belül várhatóan 300-an kerülnek a munkanélküliek jövedelempótló támogatásának körébe Celldömölkön, s ez a 12 milliós szociális keretből 1 millió forintot azonnal elvesz.

Az Állami Számvevőszék megvizsgálta Celldömök szociálpolitikáját, amelyet összességében pozitívan értékelt. Felhívták ugyanakkor a figyelmet a valódi „szociális háló” kifizetéséhez szükséges teljesebb adatgyűjtésre, valamint a Polgármesteri Hivatalban bonyolított pénzügyi és a Területi Gondozási Központ által végzett természetbeni ellátások összehangolására.

Alsósági dobogós remények

Több alsósági képviselő szavazta, hogy minden évben nagy gond a Kemenesaljai Művelődési Központtól igényelhető, megfelelő minőségű dobogó biztosítása a különböző rendezvényekhez, hiszen ezért jelentős bérleti díjat kell fizetni.

A testület elfogadta a körjegyzőség munkájáról szóló beszámolót, amely részletes adatokkal dokumentálta a hivatal tevékenységét. Az apparátus jogalkalmazó munkájában – a joghözagokból fakadó értelmezési bizonytalanságok ellenére – nem volt fennakadás, a szakképzett munkatársaknak köszönhetően. Többször problémát okoztak viszont azok a

közérdekűnek feltüntetett képviselői észrevételek és bejelentések, amelyek az önkormányzati hatáskörök eltérő értelmezésén alapultak. **Portschy Tamás** és **Ábrahám Ferenc** a bizottsági előterjesztések késedelmes kiküldését sérelmezte, amely sok esetben nem teszi lehetővé az alapos felkészülést és véleményalkotást, továbbá javasolták a bizottságok bevonását az előkészítő munkába, hogy ne csupán kész anyagokat kapjanak kézhez.

A képviselő-testület az 1993-94. évi céltámogatáshoz szükséges tornatermi engedélyezési tervek elkészítésére zártkörű tervpályázatot hirdetett. Mindkét városrészben kosárlabdapálya méretű teremre vonatkozik a pályázat.

A Polgármesteri Hivatal megegyeztetve a Mikes u. – Gábor Áron utca sarkán az értékesítési célú lakásépítések szervezését. Eddig 12 fő jelentkezett és több fiatal család jelezte, hogy kész az önkormányzaton keresztül megvenni azok lakását, akik minőségi cserével lépnek tovább új lakásukba. Határozott a képviselő-testület a mezőgazdaságilag művelhető területekre érvényes haszonbérleti szerződések gazdasági év végére történő felmondásáról és a hasznosításra való új koncepció kidolgozásáról.

A képviselők elvi engedélyüket adták a Westel Kft. által a VOLÁN-telep területén építendő rádiótelefon bázisállomás telepítéséhez, miután a Westel Kft. a megfelelő sugárbiológiai és sugáregészségügyi szakvéleményeket a testület rendelkezésére bocsátotta.

A pályázati eljárás alapján a testület 1993. augusztus 1-től 5 éves időtartamra kinevezte a Gáyer Gyula Általános Iskola igazgatójává **Bakó Istvánt**, és az alsósági Berzsényi Lénárd Általános Iskola élére **Rosta Sándort**.

Németh Tibor

453

Polgármesteri fogadóórán

Az önkormányzat vezetőinek törvényben előírt kötelezettsége, hogy fogadóórát tartsanak, ezáltal lehetőséget teremtsenek a település polgárainak személyes jellegű vagy közérdekű problémáik felvetésére. Március 25-én **Makkos István** celldömölki polgármester fogadta a város lakosait.

Az első ügyfél a rendkívül magas gyógyszerárak miatt panaszkodott (egyetlen létfontosságú gyógyszere havonta közel ezer forint), s megemlítette, hogy férjével együtt rokkant nyugdíjasok. A polgármester ígéretet tett arra, hogy ha jogos az igény, akkor szociális segélyben fognak részesülni. Ugyanezt nem tehette meg azzal a fiatal hölgyvel, aki 7000 forintos fizetéséből férjével és gyermekével él. Megmutatta azt a számlát, amely 12 ezer forintos vízdíjmaradást tanúsított. Mivel szociális segély iránti kérelmeket elutasították, **Makkos István** a gyámügyi segély igénybevételét javasolta.

További példák sorolása helyett: a megjelentek zöme szociális prob-

lémával állt elő. Közben arra gondoltam, hogy vajon hányan lehetnek olyan rászorultak, akik nem-hogy polgármesteri fogadóóra nem mernek (szégyellnek?) eljőni, de kérelmüket sem nyújtják be, holott a lassan életbe lépő szociális törvény ehhez köti a segítségét...

Volt olyan, aki költségnadot pénz behajtásához kérte – természetesen eredménytelenül – a polgármester segítségét. Valóban közérdeket szolgált a piactér gödreinek eltüntetését célzó felvetés, de a válaszból elhangzott, hogy csupán a gyalulás és a zúzalék közel félmillió forintba kerülne.

Végül egy szülő az Eötvös DSE országos hímevet szerzett tornászainak kért anyagi támogatást, mert vidéken kell „hahnizniuk”, hogy a versenyek költségeit előteremtsék. **Makkos István** személyes véleményét hangsúlyozta, amikor kifejtette, hogy egészséges egyensúlyt kellene teremteni a versenysport és a tömegsport között a város teherbíró képességének megfelelően.

– bor

**9700 Szombathely,
Szent Márton u. 33.
Tel./Fax: 94/11-815**

Oktatási intézmények, iskolák, önkormányzatok részére iskolai felszerelések (iskolapadok, táblák, térképek, sporteszközök, szemléltetőeszközök), oktatási eszközök, audiovizuális berendezések teljes körű beszerzése egész évben, kedvezményes áron.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 8.30-12.00, 13.00-17.00
szombaton 8.30-12.00

Új dimenziók előtt a város...

454

Álom vagy realitás?

Lapunk februári számában arról értesülhetek olvasóink, hogy városunk önkormányzata 340 ezer forinttal belépett a *Thermál Golf Hotel Ság Kft.-be*. A társaság tagja még a Budapesti MIKON Rt. és a Szombathelyi VASBER Rt.

– *Miről van szó tulajdonképpen?* – tettem fel a kérdést **Varga László Csaba** alpolgármesternek, akit **Portschy Tamás** társaságában a Kft. felügyelőbizottságába delegált a képviselő-testület.

– A dolog mintegy másfél évvel ezelőtre nyúlik vissza. Akkor már egyértelmű volt, hogy ipari üzemcink nehéz helyzetbe kerültek, újakat nem tudunk létrehozni. A vasútnál is elkezdődött a létszámleépítés. *Másféle kibontakozási lehetőséget kellett találni a városnak.* Köztudomású, hogy a Rába vonalától keletre, a Marcal völgye felé eső terület rendkívül gazdag termálvízben. A fúrások kétségtelemé tették, hogy városunk határában – 800, 1200 és 2000 méter mélységben – *különböző hőfokú és sótartalmú gyógyvíz található.* Emellett itt van a Sághegy is a maga természeti szépségeivel. Ez együttesen adta azt az elhatározást, hogy az *idegenforgalom megho-*

nosítását kell célul tűzünk. A MIKON Rt.-vel elkészítettünk erről egy tanulmánytervet.

– *Mit építenének, és hol?*

– Két termálmedence, egy minden igényt kielégítő négyemeletes szállodaépület és egy golfpálya alkotná a komplexum lényegét. A helyére vonatkozóan többféle elképzelés is van. Nekem a legszimpatikusabb a hogy keleti lába volna, mert ott hatalmas szabad terület van speciális mikroklimával és szép környezettel. Bük-fürdő lényegében kukoricaföldön létesült. A sárvári termál a város közepében van, terjeszkedni nem nagyon tud. *A mi természeti adottságaink összehasonlíthatatlanul jobbak,* s mellette – mint már említettem – itt van kurióznak a Sághegy. Bűn lenne, ha ezt nem használnánk ki.

– *Mennyibe kerülne mindez?*

– A költségeket dollárban számoltuk. A teljes költség 35 millió lenne. Első ütemben a medencék és a szálló készülné el, amihez mintegy 10 millió kellene, természetesen dollárban.

– *Hatalmas befektetésről van szó. Hogyan képzelik el a pénzügyi alap megteremtését?*

– Nos, a pénzügyi szervezésre alakult meg

ez a bizonyos Thermal Golf Hotel Ság Kft. Ezen belül a már említett VASBER egy profi szervező „csapat”, amelynek az a feladata, hogy a részvénytársaságot megszervezze. A részvények elkészítése, reklámozása és eladása egy budapesti társaság feladata. Ilyenformán mintegy 200–500 millió forintra kívánunk szert tenni. Ezzel már a szállodai rész építését el lehet kezdeni. Ezen fáradozunk most. Kedvező ajánlatunk van a MOL Rt.-től is, amely ígéretet tett arra, hogy ha az Rt. megalakul, két termálkút fúrását elvégzi, s ezzel „száll be” a mi részvénytársaságunkba.

– *Ha ebből valóság lenne, az hatalmas változást idézne elő a város életében.*

– Így van. Mégpedig olyat, amiből mindenkinek csak haszna lenne. Ugyanis maga után vonná a terület felértékelődését, megindulnának a beruházások egyéb területeken is. A város és annak lakossága élvezhetné mindazokat az előnyöket, amelyeket az *idegenforgalom* jelent; méghozzá egy olyan idegenforgalom, ami nem idényjellegű, hanem az *egész évet felöleli.*

– *Mikorra valósulhat meg mindez?*

– Lehet, hogy hihetetlennek tűnik amit mondok, de arra törekszünk, hogy az 1996-os Világkiállításán már fogadhassuk a vendégeket.

Celldömölk volt már búcsújáró hely, mezőváros, vasutasváros. Vajon lesz-e belőle *turistaparadicsom?* Jó volna megérni!

Völgyi

455

LAÉT – hogy gondjaink enyhüljenek!

A közelmúltban egy országos felmérés egyértelműen igazolta, hogy Magyarországon több millió ember él a létminimum alatt, vagy nagyon közel áll ahhoz, hogy e fájdalmasan nyomasztó „címet” viselje. Törvényszerű-e, hogy a szegénység, a napi filléres gondok megoldásának kilátástalansága egyéni és családi tragédiák egyre gyakoribb okozója legyen?!

Hazánkban eddig sajnos egyetlen szervezet vagy szövetség sem vállalta fel az önhibájukon kívül igen nehéz szociális problémákkal küzdő emberek gondjainak megoldásában való anyagi és erkölcsi segítségadást. A Létminimum Alatt Élők Társasága országos érdekvédelmi szervezet, elsőként tesz ennek érdekében lépéseket úgy, hogy hivatalos megbízásokat ad aktivistáinak regionális szervezetek létrehozásának megszervezésére. A regionális szervezetek is az országos alapszabályt betartva működnek, pártpolitikától mentesek.

Celldömölkön már megalakult, vonzáskörzetében pedig fokozatosan alakulnak a LAÉT helyi szervezetei. A szervezet feladata és célja országosan egységes:

1. Az anyagilag hátrányos helyzetű, létminimum alatt élő emberek, családok életminőségének és méltóságának védelme.

2. Közreműködni az életszínvonal romlása ellen, sőt javítása érdekében hozható intézkedések megalkotásában, esetenként azok kezdeményezője kíván lenni.

3. El kell érni, hogy a létminimum valóban a lét minimuma legyen, s ehhez joga kell hogy legyen minden embernek.

Élve majdani bizalmukkal, fel kívánunk lépni minden olyan jogsértő intézkedéssel szemben, mely a lakosság – főként a szegények – elemi érdekeit sérti. A közeljövőben városszintű gyűlést kívánunk összehívni, melyen az országos vezetőség is jelen lesz. A gyűlés pontos időpontjáról az érdekelteket és szimpatizánsokat a sajtón és szórócédulákon keresztül értesíteni fogjuk. (Címünk: Celldömölk, Vasvári P. u. 6.)

Zsolnai István,

a Létminimum Alatt Élők Társasága
vezetőségének
celldömölk-i hivatalos megbízottja

456

Egyházi hírek

ALSÓSÁGI EVANGÉLIKUS TEMPLOM

Április 4. de. 10 óra: virágvasárnapi istentisztelet úrvacsorával.

Április 7. nagyszerda du. fél 5 órakor hangverseny: Werner Alajos Passiója. Közreműködik a Celldömölk-i Katolikus Énekkar.

Április 9. nagypéntek de. 10 óra: istentisztelet úrvacsorával.

Április 11., vasárnap de. 10 óra: Húsvét ünnepe, istentisztelet úrvacsorával.

Április 12., hétfő de. 10 órakor: Húsvét második napja, istentisztelet úrvacsorával.

CELLDÖMÖLKI RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM

Április 8-án, nagycsütörtökön este 7 órakor az Utolsó vacsora emlékszentmiséje.

Április 9-én, nagypénteken du. 3 órakor gyermekek kereszttútja, este 7 órakor hódolat a keresztt előtt.

Április 10-én, nagyszombaton este fél 7-kor feltámadási szertartások – szentmise, körmenet.

Május 1-jén, szombaton a neudai hívek zárandoklata, 11 órakor ünnepi szentmise.

Május 9-én, vasárnap de. fél 9-kor elsőáldozás (alsó tagozat).

Május 30-án, vasárnap de. fél 9-kor elsőáldozás (felső tagozat).

REFORMÁTUS EGYHÁZ

Nagycsütörtökön, nagypénteken és nagyszombaton este 6 órakor istentisztelet.

Húsvétvasárnap és húsvéthétfőn de. 10 órakor istentisztelet úrvacsorával (első nap legátus szolgálatával).

Kettévált az egybenőtt falu

Külön utakon Kemenesmihályfa és Kemenessömjén

(Folytatás az 1. oldalról)

menessömjénben 737-en éltek. Mihályfáról megírták, hogy a reformáció alatt a reformátusok egyik gyülekezőhelye volt, 1695-ben esperességi gyűlést is tartottak a faluban. Sömjén nevezettségének pedig a Berzsényi család úri lakait említik. Az egyikben hosszabb ideig lakott Berzsényi Dániel, míg a másik Berzsényi Jenő megyei főorvos és a Kemenesalja kitűnő ismertetője volt. 1960-ban Kemenesmihályfán 910-en, Kemenessömjénben 820-an éltek. Manapság a két településen összesen 1332-en laknak jó fele-fele arányban.

Kemenesmihályfa és Kemenessömjén a tavalyi népszavazás eredményeként újra külön utakon halad. A két falunak immár két polgármestere, két képviselő-testülete van, noha ezer szállal kötődnek egymáshoz. Kemenesmihályfán van az iskola és az óvoda, Kemenessömjénben az orvosi rendelő és a kultúrház. A két polgármestert és a falvak néhány lakóját kérdeztük meg a kialakult helyzetről.

Kozák János Kemenessömjén polgármestere úgy látja, hogy nincs ellentét a két falu között. Bár teljesen elégedett sosem volt egyik sem, hiszen előfordult, hogy egyik vagy a másik úgy érezte, hátrányosabb helyzetbe került. Hosszabb távon azonban mindig kiegyenlítődték az erőviszonyok. Pedig sok minden történt az együttlét alatt – mondja a polgármester. Járdásítva van mindkét falu, orvosi rendelő épült, tornaszobát létesítettek. Megoldották a települések egészségés ivóvízzel való ellátását, portalanították az összes utat, ravatalozók épültek, s 65–70 százalékgig megoldott a települések belvízelvezetése.

A sömjéni polgármester szerint az vezetett

a váláshoz, mivel voltak olyanok, akik nem tudták elviselni, hogy a kommunista tanácselnök lett a polgármester. Úgy érezték, így nem valósulhat meg a faluban a rendszerváltás. Mindenesetre a sömjéniek ezt másképp gondolták, hiszen Kozák Jánost megválasztották a falu vezetőjének. A polgármester úgy érzi, hogy a szétválással mindkét falu veszít, hiszen kevesebb pénzből gazdálkodnak, mint az egyesített település, s a felhasználás sem lehet olyan koncentrált, mint volt korábban. Ráadásul az új helyzet jelentősen növeli a hivatali adminisztrációt is.

Óri Kálmán Kemenesmihályfa polgármestere másképp vélekedik. Szerinte két különböző felfogású faluról van szó, hiba volt az egyesítés, s teljesen törvényszerű a válás.

Valamikor is Kemenesmihályfát, Tokorcot és Kemenessömjént a körjegyzőség kötötte össze, de ezen belül önállóak voltak a települések. A mihályfai polgármester hangsúlyozta, hogy több mint öt évszázada önállóak ezek a községek, s az egyesítéssel a két falu nemcsak az önállóságát veszítette el, de az ősi Kemenes előnevet is. Ez azért baj, mert mind Kemenesmihályfa, mind pedig Kemenessömjén neve híres olyan dologról, ami indokolja nevének fennmaradását. Kemenessömjénben élt 8 évig Kemenesalja híres költőszülőtte, Berzsényi Dániel, itt született három gyermeke is. Kemenesmihályfa nevéhez pedig egy fontos történelmi esemény fűződik: 1706. február 27–28-án Bercsényi Miklós hívó szavára itt gyűltek össze Kemenesalja protestáns lelkeszei, tanítói, földbirtokosai, s fogadtak hűséget II. Rákóczi Ferencnek. Ezek a községek a Kemenesalján vannak, fontos, hogy ez a nevükben is szerepeljen.

Óri Kálmán úgy véli, a válást az is indokolja, hogy a képviselő-testületben örök harc lett volna a két falu képviselői között. A kisebbségben lévőket állandóan leszavazhatták volna, s ez kedvezőtlen lehetett volna egyik vagy a másik község számára.

A szétválásról megoszlik a falvak lakóinak a véleménye is. A mihályfaiak többsége helyesli a lépést, s ez nem is meglepő, hiszen a népszavazáson is erre voksoltak. A sömjéniek viszont nem nagyon értik, miért volt erre szükség, ennek ellenére elfogadják a döntést.

A két falu önálló lett, de ez nem jelenti a teljes szétválást, hiszen a közös intézményrendszer továbbra is együttműködésre készíti a két települést. Közös fenntartásban működik az óvoda és az iskola, a költségeket a két önkormányzat a gyermekek létszámának megfelelően fizeti. A közös orvosi rendelőt a lakosság arányában finanszírozzák. Akadnak azonban gondok is. Nem könnyű a körjegyzőség helyzete, mivel jelenleg nincs jegyző, s beteg a pénzügyes is. Az adminisztrációs terhek pedig nem csökkentek, inkább növekedtek. A jegyzői pályázatot kiírták, s bizakodnak abban, hogy hamarosan rendeződnek a sorok.

Hogy mit hoz a jövő, ma még nem lehet tudni. A szétválás azonban könnyen lehet, hogy az elkülönülés irányába indítja el a két települést. Erre utal az is, hogy a mihályfaiak kultúrház létesítését tervezik, amelyben helyet kaphat az orvosi rendelő és a tűzoltószertár is. Nem vitás, egy-egy önálló intézmény a falu lakói számára közvetlenül kedvező lehet, de óhatatlanul maga után vonja a fenntartási költségek növekedését. Így az önállóságnak is lesznek majd ésszerűségi, gazdasági korlátai.

E. D. Z.

Megújul a vasútállomás

Ha valaki mostanában Celldömölkön kinéz a vonataklakon, azt hiheti, robbanás történt a vasútállomáson.

Szerencsére szó sincs katasztrófáról. „Csupán” megkezdődött az állomás rekonstrukciója. Ha hinni lehet a híreknek, akkor amilyen hirtelen elkezdődött, olyan gyorsan be is fejeződik az a munka, amit az első lépcsőben elterveztek. **Kocsis Péter** állomásfőnök urat kértük meg, tájékoztassa lapunkat a tervekről, munkálatokról.

„A tényleges munka február 26-án kezdődött, s a nyári menetrend indulására, május 21-ére nyoma sem lesz a ma tapasztalható „ostromállapotnak”. A 35 éve épített vasbeton tetőt lebontottuk. Helyébe – régi felvételek és rajzok alapján, igaz kissé modernizálva – könnyűszerkezetes, fából készült perontető kerül. Ugyancsak fából készül el a peronkorlát is. A kevésbé látványos munkák, mint a szennyvíz és az esővíz elvezetése, már elkészültek. Szükség van a nyílászárók cseréjére. A csarnoki részen már ez a munka is megkezdődött. Kivitelező az építési főnökségből alakult **MÁVÉP Cell Kft.**, melynek munkájával maximálisan elégedettek vagyunk. Minden a megfelelő ütemben halad. *Nem lesz, és nem is lehet akadály a munkának, hogy a munka határidőre befejeződjön.* A munkálatokhoz tartozik még az épület vágányok felőli oldalának kijavítása, színezése. *A színe ugyanolyan lesz, mint a város felőli homlokzaté.* A rekonstrukció során az egész vasútállomás új, modern világlátást kap, természetesen a környezet-höz illő kivitelezésben.

– Egyéb elképzelések?

– Természetszerűtől ember vagyok, ezért nem maradhatnak ki az új

környezetből a növények sem. A peronra faládákba helyezett tujákkal, fent cserépes muskátlicsokokkal, valamint futómuskátlival szeretnénk otthonosabbá, hangulatosabbá és színesebbé tenni állomásunkat.

Emellett gondot fordítunk a skanzen két mozdonyának karbantartására, s a körötte lévő parkosított rész felújítására.

– Nagy beruházásról van szó. Mennyibe kerül mindez?

– Különböző összegekről beszélnek az emberek. Szeretném ezeket a tévhiteket eloszlatni. A peron kivitelezésének költsége 12 millió forint. A nyílászárók cseréje és a homlokzat rendbetétele, színezése további 6 millió. Tehát *18 millióért fog ez az állomás a régi fényében díslni.*

– Nem tűz az olyan időben, amikor a vasút iránti érdeklődés csökken, kevés az utas? Sok esetben szinte „fantomvonatokat” látunk közlekedni!

– Lehetnek kihasználatlan szerelvények, ezt nem tagadom. A valóság azonban az, hogy a menetjegyek árának emelkedése ellenére növekszik az utasforgalom. Ennek több oka is lehet; többek között a benzin árának állandó emelkedése, a közúti közlekedés biztonságának csökkenése.

Nekünk arra kell törekednünk, hogy az utazóközönséget minél színvonalasabban szolgáljuk ki. Ennek része az állomás külleme is.

– Nem vitatom, fontos az esztétika, az utas közérzete. Sok embert tart azonban vissza az utazástól, hogy egyszerűen nem tud fellépni a vonatlépcsőre...

– Értem a célzást. Nos, mint említettem, az eddigiek az állomás átalakításának az első lépcsőjét képezik. Később következik a *magasperon megépítése.* Addig, míg mindez megvalósul, kérem a város és Kemenesalja lakóit, valamint minden kedves utasunkat, *legyenek megértéssel!*

Völgyi

Könyv a madarak doktoráról

Alig akad Vas megyében bárki is, aki ne ismerné a kőszegi Kámán István nevét, hiszen a televízióban is szerepelt, a sajtó is írt róla. Sokan keresik fel otthonában, csodálják meg munkáját, hallgatják élvezetes történeteit. Hogy miért szentelünk neki újra figyelmet? Egy könyvecske jelent meg róla, amely remek fotókkal illusztrálva mutatja be a madarak doktorát. Ez még magában szintén nem szenzáció, mert megérdemelte, jól van így. Ami miatt mégis szólunk kell róla, az nem más mint az a tény, hogy a könyvecske teljes bevétele Kámán Istváné lesz, munkáját elősegítendő, sőt, remélhetőleg végleges megnyugtató megoldást is lehet majd találni a kórház működésére.

A könyv megvásárolható a PAUZ Kiadónál, és csak reménykedhetünk, hogy talán még utánnomásra is lesz szükség.

És mit üzen nekem mindezek előtt a madarak doktora? A szeretet elsőbbségét hirdeti mindenképp fölött. Nagyon jó lenne, ha mi, emberek tanulnánk tőle, hiszen ő válogatás nélkül segít minden madáron, akár ragadozó, akár nem. Nála csak a rászorultság számít, és ez a fő.

- r -

459

Anyakönyvi hírek

CELLDÖMÖLK

Születés: Farkas Csaba és Svendor Katalin leánya: Szabina, Ambrus Csaba József és Marsai Andrea fia: Bálint, Kiss Sándor és Imre Tünde leánya: Patrícia, Horváth Kálmán és Kárpáti Angella fia: Csaba Kálmán, Farkas Tamás és Piróth Ildikó fia: Ádám, Sebestyén Sándor és Deé Mária leánya: Mária, Máté Zsolt és Görgyfalvai Edit fia: Dávid, Kolonics Ferenc és Kocsik Viktória fia: Milán, Szalai Tamás és Rudi Bemadett fia: Tamás, Komáromi Ferenc és Baranyai Beáta Ágota leánya: Dzsener, Takács László és Tóth Mónika leánya: Vivien, Karika János és Vajda Mónika fia: Alex, Somogyi Jenő és Bakonyi Zsuzsanna leánya: Vivien, Vadócz Jenő és Sulyok Mária fia: Jenő, Szabó László és Rózsás Erika Márta fia: Gergő, Kőszegi József és Jakab Judit fia: Dávid György, Pleivesz Csaba és Nagy Mária Anna fia: Krisztián, Nagy Szabolcs Antal és Üveges Bemadett leánya: Dalma, Szücs Károly és Nyirő Erzsébet leánya: Katalin, Marton Pál Antal és Papp Livia leánya: Alexandra, Somogyi László Tibor és Szemenyei Katalin fia: Balázs, Szabadi József és Kertész Erzsébet leánya: Bianka, Tanczos András és Kosza Andrea fia: Balázs, Nagy Attila és Hajdinák Tünde Andrea fia: Dávid, Béres Tamás és Szarka Gizella leánya: Anna Beáta, Orbán Tibor és Hérics Timea leánya: Szandra, Lakner Michael és Gyűrűsi Gyöngyi leánya: Szerfina Mercédesz, Banga János és Bogdán Zsuzsanna Gyöngyi leánya: Judit.

Házasságkötés: Boghy Júlia és Pöcza Zsolt, Kőkény Hajnalka és Németh Csaba, Kovács Éva Gizella és Nitti Attila, Dénes Cecília és Tamás Attila. Halálozás: Erdélyi Antalné Oláh Ágota, Hegedűs Sándorné Horváth Rozália, Hanzsér István Géza, Szekeres József, Bognár Jánosné Törkenczi Mária, Hári György, Nagy István, Horváth Jánosné Urwald Rozália, Jakab Jenő, Lóránt Gyuláné Gróf Margit, Nagy Karolina, Kovács Zoltán, Takács Imre, Fábrián Istvánné Horváth Mária, Völgyesi Istvánné Molnár Margit, Szánta Imréné Pécz Ida, Horváth Józsefné Kovács Ilona, Eredics Gyula.

JÁNOSHÁZA

Születés: Lakatos Károly Miklós és Kolompár Tünde leánya: Szamanta, Stankovics István és Péter Julianna fia: István, Nagy Tibor és Anczuberger Magdolna fia: Dániel.

BOBA

Születés: Szabó József és Záborszky Edit fia: József, Kiss László és Tanai Éva leánya: Vivien. Halálozás: Páli Sándorné Márton Lidia, Németh Imre.

KENYERI

Születés: Szlivkánits Dénes és Varga Piroška fia: Balázs, Gábor Tamás és Szele Piroška fia: Tamás, Kovács György és Óri Márta leánya: Bettina, Kovács Róbert és Dömölki Erzsébet Aranka fia: Dániel Róbert, Szár János és Kovács Krisztina leánya: Krisztina, Tóth Gyula és Pál Ilona Szilvia leánya: Szilvia. Halálozás: Horváth Sándorné Horváth Erzsébet, Horváth Jánosné Gosztoláncai Anna.

KEMENESKÁPOLNA

Születés: Molnár István és Németh Katalin fia: Ádám, Nyulász Ferenc és Kovácsné Marianna fia: Gábor Ferenc.

KEMENESMIHÁLYFA

Születés: Kovács János és Baranyai Szilvia leánya: Ivett.

KEMENESPÁLFA

Születés: Németh Pál József és Szenes Izabella fia: Nándor, Németh Károly Huba és Szuh Anikó Katalin leánya: Kitti, Péter Pál és Nyári Irén fia: Pál. Halálozás: Rosta Lajosné Vajda Irén.

KEMENESSÖMJÉN

Születés: Kovács Lajos és Vass Julianna leánya: Noémi.

MERSEVÁT

Születés: Hajmásy Zsolt és Nagy Beáta leánya: Fanni. Halálozás: Csillag István, Tinka Emő.

CSÖNGE

Születés: Baranyai Imre és Somogyi Gyöngyi Julianna fia: Krisztián.

NEMESKOCS

Születés: Barcza Gyula és Szabó Tünde leánya: Bianka. Halálozás: Sági Dezsőné Szakonyi Magdolna.

DUKA

Születés: Hrutka Pál és Györkös Éva fia: Richárd.

OSTFFYASSZONYFA

Halálozás: Kránicz Józsefné Biczó Gizella.

MESTERI

Halálozás: Cseledi Ferenc.

NEMESKERESZTÚR

Halálozás: Kovács László.

NAGYSIMONYI

Halálozás: Farkas József.

KARAKÓ

Halálozás: Mesteri Emőné Baranyai Anna.

KEMENESMAGASI

Halálozás: Berghoffer Zoltán.

BORGÁTA

Halálozás: Molnár Imre.

Alsósági apróságok

AZ ÖSSZEÁLLÍTÁST KÉSZÍTETTE:
VARGA MARGIT

Március 15-én az általános iskola által szervezett ünnepségre volt hivatalos Alsóság lakossága. Rosta Sándor, az intézmény igazgatója emlékezett a 145 évvel ezelőtti eseményekre, s méltatta az ünnep jelentőségét. A résztvevők ezek után együtt tisztelgtek Berzsenyi Lénárd honvédezés emléktáblájá előtt. Reliefjénél koszorút helyezett el az iskolavezetés, a diákönkormányzat, a szülői munkaközösség, az alsósági részönkormányzat, az alsósági klubkönyvtár. Elhozta az emlékezés koszorúját a kemenesmagasi testvériskola delegációja is. Az érdeklődők – diákok és

szülők – az ünnepség után megtekintették az ebédlőben az iskola irodalmi színpadának műsorát, melyet Sebestyén Lilla tanárnő rendezett.

* * *

Március 20-án 36 alapító tag részvételével megalakult az Alsósági Sportegyesület. Színeinek – megőrizve a korábbi hagyományokat – a fekete-fehéret választotta. Elnöke Dancs Miklós, elnökhelyettese Hanzsér Ferenc lett. Az ő munkájukat még három elnökségi tag – Varga József, Nyári Jenő és Rajczy Árpád – segíti. A köz-

gyűlés gazdasági felelősnek egyhangúlag Oszkó Imrét választotta meg. A Számvizsgáló Bizottság elnöke Deé Imre, tagjai Szabó János és Zsömlye Zoltán. Az egyesület először labdarúgó-szakosztály létrehozását tűzte ki célul. Alapfeladat a csapat összeállítása, a szükséges feltételek megteremtése, a működési rend kialakítása. Jó munkát kívánunk!

* * *

Március 29-én megkezdte adását az Alsósági Kábeltelevízió. A helyi adások azon a csatornán foghatók, amelyiken ez

idáig a képűtség volt olvasható. A következő helyi adás időpontja: április 12-e 19.00 óra.

* * *

A celldömölki önkormányzat vásárolt egy kétszemélyes hűtőt a sági ravatalozóba. A Cellép Kft. elvégezte a bonchelyiség kialakítását. Még néhány apróság hiányzik, s engedéllyel üzemelhet. Sajnos, nagy szükség van rá. A tulajdonos, az egyházak és a temetkezési vállalatok képviselői 1993. április 2-án átlapodtak meg használati rendjében, üzemeltetésének kérdéseiben.

460

461

Kulturális programok

Kemenesaljai Művelődési Központ

Április 10., szombat de. 10 óra: húsvéti tojásfestés gyerekeknek.

Április 15., csütörtök du. 5 óra: Ország-Világjárók Baráti Köre sorozat keretében a Városnézés Havannában c. előadás. *Előadó:* Szabó Ödön magántanár.

Április 21., szerda du. fél 3 óra: gyermekszínházi előadás; A szeljlőjáró köpönyeg c. mese-musical a Veszprémi Petőfi Színház előadásában.

Április 22., csütörtök du. 5 óra: az Ország-Világjárók Baráti Körének rendezvénye. A MOA-hegység dzsungelében című előadás. *Előadó:* Szabó Ödön magántanár.

Április 23., péntek du. 5 óra: Balogh Edit gobelinképzésének megnyitása. Megnyitja: Dr. Lázár Imre művészettörténész. A kiállítás megtekinthető május 13-ig.

Április 23., péntek fél 6 óra: EZ + AZ címmel szórakoztató műsor kizárólag felnőtteknek. A műsorban fellépnek: Koós János, Dékány Sarolta, Aradszky László, Madarász Katalin, Ihos József, Harmat Andrea.

Április 24., szombat du. fél 6 óra: komolyzenei hangverseny. Zongora és trombita est. *Közreműködnek:* CHDI INSU japán zongoraművész, Farkas Zsolt és Czupor Attila főiskolai hallgatók.

Április 30., péntek de. 9 óra: pedagógus szakmai nap az Eötvös Loránd és a Gayer Gyula Általános Iskola pedagógusainak részvételével.

Április 30., péntek este 8 óra: ifjúsági bál. Zene: Profil együttes.

Május 1., szombat de. 10 órától MAJÁLIS a ligetben, a Kemenesaljai Művelődési Központ rendezésében.

Május 8., szombat: TAVASZ-

KÖSZÖNTŐ címmel egész napos szórakoztató műsor a ligetben.

A Kemenesaljai Művelődési Központ ismételtén indít úszótanfolyamot óvodás és általános iskolás korú gyermekek számára a pápai városi uszodában. Részvételi díj: gyermekenként 700 Ft.

Jazz-balet tanfolyam indul a művelődési központban Kozma Béla balettmester vezetésével. Jelentkezés és bővebb felvilágosítás a Kemenesaljai Művelődési Központban.

Ádám Jenő Zeneiskola

Április 23., péntek: a celldömölki 410. sz. Ipari Szakmunkásképző leánykarának szereplése a szombathelyi országos találkozón.

Április 25., vasárnap de. 10 órakor: a Celldömölki Liszt Ferenc Vegyeskar szerepel a répcelaki evangélikus templomban.

Április 27., kedd du. 6 órakor: az Ádám Jenő Zeneiskola tanulóinak 5. növendékhangversenye a zeneiskola kamaratermében. Előtte Erdélyi Erzsébet Györgyi rajztanárnő kiállításának megnyitása.

Alsósági Kultúrház

Április 9., péntek 16 óra: az Aerobic-klub foglalkozása.

Április 10., szombat 10 óra: húsvéti tojásfestés.

Április 10., szombat 13 óra: a gyermek néptáncsoport próbája.

Április 14., szerda, 18 óra: természetgyógyászati előadás: A pozitív gondolkodás, mint szellemünk végtelen ereje. *Előadó:* Petroff Mária.

Április 30., péntek 17 óra: Az Ádám J. Zeneiskola alsósági tanulóinak bemutatkozó koncertje.

462

Japán zongoraművész Celldömölkön

Néhány gondolattal szeretném felkelteni az érdeklődést a művelődési központban április 24-én megrendezésre kerülő hangversenyre. A koncerten fellépnek: Choi Insu zongoraművész, Farkas Zsolt (zongora) és Czupor Attila (trombita) főiskolai hallgatók.

A celldömölki közönségnek eddig nem volt alkalma Choi Insut megismerni, ezért kértem őt egy kis beszélgetésre.

– 1961-ben születtem Tokióban. 1980 óta vagyok Magyarországon. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szegedi Ernő és Solymos Péter professzornál tanultam zongorázni. 1987-ben megnyertem a Dohnányi-zongoraversenyt és ugyanez év júniusában szereztem meg a zongoraművészt a Zeneakadémián. Hat éve a Győri Zeneművészeti Főiskolán tanítok, tavaly kineveztek egyetemi tanárnak is, emellett rendszeresen koncertezem és tartok kurzusokat Magyarországon és Japánban.

– Hallott-e már valamit Celldömölkéről, annak kultúrájáról, zenei életéről?

– Igen, tapasztalatom szerint sok ifjú tehetség került a győri főiskolára ebből a városból. Ez azt jelenti, hogy a város kulturális színvonala magas és a zeneiskolában rendkívül komoly munka folyik.

– Örömmel hallok, hogy egy ilyen kisvárosban mennyien érdeklődnek a zongorázás iránt. Gondolom, hogy a városi önkormányzat támogatja a zeneiskolát.

– Az olvasóknak eláruljuk, hogy a koncerten fellépő fiatal zongorista, Farkas Zsolt nálad tanul a főiskolán.

– Igen, ezen a koncerten szerepel egy zongorista, aki már négy éve nálam tanul. Rendkívül magas zenei intelligenciával rendelkezik és kiegyensúlyozott zongorajátéka, érzékeny muzikalitása figyelemre méltó.

– A művelődési központban régóta nem rendeznek komolyzenei előadást, mert nagyon nehéz megfelelő számú érdeklődőt odacsalogatni.

– Egy japán szólást szeretnék elmondani: Az idő pénz, akinek nincs pénze, spórolja az időt. Ezért hálás vagyok azoknak, akik a hangversenyünkre időt szakítanak és eljönnek. Hálás vagyok azért is, hogy a celldömölki közönség számára koncertet adhatunk.

Bízom abban, hogy ez a kis beszélgetés kedvet csinál a hangversenyhez. Jó lenne, ha a mindennapok sodrásában legalább pár percre megfelfedeznénk a gondokról, a problémákról, s meg tudnánk nyílni a zene varázsának, hiszen ezáltal is közelebb kerülhetünk egymáshoz.

Czupor Attila

RAFAEL
MÁRKABOLT

CELLDÖMÖLK, Sági út 12/A
(Patyolat mellett)

Megújult árukészlettel, a Rafael termékkála forgalmazásával várjuk kedves vásárlóinkat.

Kellemes
húsvéti ünnepeket
kíván
ünnepi mazsolás kaláccsal

PannonPress

Abért OPTIKA

- SZTK-vény beváltása
- Gyors szemüvegtörés és -javítás
- Kontaktlencse-ápoló szerek, tokok, szemüvegtörők, szemüveglencék és -zsinórok nagy választékban kaphatók.

CELLDÖMÖLK, Dr. Géfin L. tér 13.

Könyvtári névadó ürügyén

Kresznerics Ferenc üzenete

Nem igazán abban a korban élünk, amikor divatos lenne az intézmények névfelvétele, „megkeresztelése”. Ne firtassuk mélyebben az okokat, de az utóbbi évtizedekben a politikai akarat nemegyszer erősebbnek bizonyult az objektív történeti megítélésnél vagy a érvválasztás szabadságánál. Talán ebből a szempontból is eseményszámba megy egy városi könyvtár névadója.

Úgy éreztük, hogy Kemenesalján a tudományosság „gyökereihez” visszanyúlva találunk olyan személyiséget Berzsenyin kívül is, akinek az emlékét megőrizhetjük. (A magyar Horatius nevét a szombathelyi Megyei Könyvtár viseli.) A celldömölki városi könyvtár 1993. február 8-án lett 40 éves, ami kiváló alkalmat nyújtott a jeles eseményre. Először Káldos Gyula, a könyvtár nyugalmazott igazgatója elevenítette fel a négy évtized legfontosabb állomásait, majd Koltai Jenő plébános és Szathmári István, a Magyar Nyelvtudományi Társaság alelnöke méltatták a névadó, Kresznerics Ferenc jelentőségét. Az 1766-ban Iváncon született polihisztor tudós tehetsége és nyelvészeti érdeklődése már korán megnyilvánult. Az 1790-es keltezésű Magyar Nyelvkönyvében szinte a nyelvújítás reformmozgalmának rövid alapvetését fogalmazta meg, s azóta e mű szerkezete szerint épül fel minden rendszeres magyar nyelvtan. A nyelvújítás hatását jelzi az is, hogy nyelvtanában magyar nyelvű terminológiával (szakszókincessel) élt. Hosszabb ideig a szombathelyi lyceumban tanított és pedagógiai elhivatottságára jellemző, hogy a hiányos fizikai szertárat saját pénzből egészítette ki, és számos tankönyvet írt diákjai számára. 1808-ban előtte tettek magánvizsgát Széchényi Ferenc fiai: Pál és István, utóbbi tehetségét megemlíti apjukhoz írott levelében. Folyamatos elméleti tájékozódását gazdag könyvtára mellett 9 kötetre rugó irodalmi jegyzetei, az úgynevezett „Előtanulmányok” jelzik. Erre alapozva szorgos gyűjtőmunkába fogott, amelynek első eredménye hat kötetből álló kéziratos közmondás-gyűjteménye. 1812-ben került Alsóságra, ahol lelkipásztori teendőin túl egy minél teljesebb, az akkori jelent feldolgozó és egyúttal történeti jellegű magyar szótár összeállításán fáradozott. Munkájában segítette, hogy tíz nyelven tudott: a korabeli világnyelveken kívül a hébertől a lappig. Az első rész kézirata az 1810-es évek

elején készülhetett el, míg a másodiké 1818-ban. Megjelentetésére azonban csak 1831-ben került sor, miután Zádor Stettner Györgynek sikerült anyagi támogatást szereznie az alkotásra. A szótár első része már említett nyelvtanának érettebb formában történő közlése. A mű bevezetéséből a nyelvi szépség, az esztétikum felismerésének fontossága tűnik ki: „Nem büszke-e nyelvén forgatni azon szókat, mellyekkel Pázmán mennydörgött, Zrínyi enyelgett, Eszterházy Tamás vetélkedett, amellyeket Faludi bájoló munkájában föl hordott?” Mindez jelzi hitét a tudományban, műveltségben. 80 ezer szót feldolgozó szótárában rendszerezte a XIII. századi okleveleknek, kéziratos és nyomtatásban megjelent történeti munkáknak, a XV–XVI. századi nyelvemlékeknek és a XVII–XVIII. századi szótáraknak hangyaszorgalommal összegyűjtött szavait, kifejezéseit. Merített ugyanakkor a korabeli társalgási nyelvből és főként a nyelvjárásokból, elsősorban a Vas és Zala megyei népnyelvből is. Művében a betűrend mellett a „természeti rend” uralkodik, amelynek megalkotásában korszerű matematikai műveltsége volt segítségére. Tudományos szempontból nem eléggé méltányolható, hogy valamennyi hivatkozása eredeti nyelven történő idézés!

Kresznerics a „Magyar Szótár Gyökérrenddel és Déakozattal” című munka első kötetének megjelenését még megérthette, de a második rész már csak 1832-ben bekövetkezett halála után látott napvilágot. A szótár jelentőségét mutatja, hogy 1831-ben a Magyar Tudós Társaság – az alsópapság köréből egyedülként – tiszteleti tagjai sorába választotta és elnyerte az Akadémia 1833. évi nagyjutalmát. Az indoklásban az szerepelt, hogy „minden eddigi magyar szókönyveink között legbővebb, gondosan és ítéletesen igyekszik használni mindennemű kútforrásainkat, továbbá magyarázataiban a többiek közt leghelyesebb és határozottabb, etymológiai rendszerben nem csak első, hanem szerencsés”. A nagydíjjal 200 aranyforint jutalom járt, amelyen – végrendelete értelmében – szegény gyermekek tanítására ösztöndíjat alapítottak. Kresznerics hagyatékát Teleki József vásárolta meg. Értékére jellemző, hogy 1060 kötetből álló könyvtára 120 ösnyomtatványt tartalmazott.

Milyen jelképes üzenetet hordozhat Kresznerics alkotótevékenysége? A kitaró, rendszeres gyűjtő- és feltáró munka megbecsülésén túl elsősorban azt, hogy a vidékiséget a földrajzi helymeghatározás mellett nem szabad szellemi minőségjelzőnek is tekinteni...

Németh Tibor

464
Az egyre fenyegettebb közös jövőnk megóvása napjainkra elsőrendűen fontos feladat lett. A veszély felismerése nem új, azonban a gondolkodás, ebből következően az egyéni és közösségi magatartás gyökeres átalakulására van szükség, és ez nem könnyű feladat. A helyes, kívánatos magatartás csak új értékrend alapján érhető el. Ebben kiemelt szerepe lehet a környezetvédelmi nevelésnek és a rendszabályoknak, hogy a civilizációs ártalmak, a felelőtlenségek megfékezhetőek legyenek.

Környezetvédelmi problémákról beszélgettem Csizsár Istvánnal, a Lokomotív Horgász Egyesület titkárával, a MOHOSZ Vas Megyei Bizottsága tagjával.

– Tudom, szeret horgászni, járja a vizeket, neveli az ifjú horgászokat, de az említett funkciók hogyan kapcsolódnak a környezetvédelemhez?

Környezetünk védelme

– Rendszeresen ellenőrizzük az élővizek, tavak horgászait, a környezetet. A horgászokkal kevesebb gondunk van, említhetek azonban más konkrét esetet. Egyik alkalommal a mersei hídnál a Marcal partján, a víz mellett mosta valaki az autóját, vastagon be volt kenve mosószerrel. Odamentem hozzá, mondtam neki: tudja-e, hogy súlyos szabálysértést követ el? Igazolványomat felmutatva közöltem vele, most azonnal elmegy, vagy megbírságolom. Gyorsan összehátrált és elhajtott a habos autójával.

– Egy másik alkalommal a Rábáról jöttem haza, Ostffyasszonyfa után a távolban egy autó haladt, egyszer csak megállt, két zsák szemetet öntöttek ki az erdő szélébe. Ekkor értem oda, felmutattam az igazolványomat és felajánlottam, összegyűjtik a szemetet és elviszik a mihályfai gyűjtőbe, vagy fizetnek. Összeszedték a kiöntött szemetet. Íme két példa az emberi felelőtlenségre, de mondhatnék többet is.

– De ne menjünk messze, a várost elhagyva az utak mentén a döglött állatoktól a legkülönbözőbb szeméttel találkozni még a Sághegyen is. Mit lehetne ezek ellen tenni? Rajtakapni és jól megbüntetni, ennek azonban kicsi a valószínűsége. A közterület-felügyelő hatásköre a város határáig tart, a többi kinek a dolga?

– Térjünk vissza a vizekhez!
– A legtöbb probléma közismerten a Marcal vízminőségével volt. Az ajkai erőműből lúg került a folyóba, ami az élőlények pusztulását okozta. A kár 3,3

millió forint. A vízügyi igazgatósággal évtizedek óta küszködünk a folyó kotrásával kapcsolatban, zátonyos, elsekélyesedő folyamat indult meg, ami kihatással van a környező medence vízháztartására. Persze közrejátszik a talajmélioráció is olyan helyeken, ahol nem kellett volna. A pillanatnyi érdekek nem biztos, hogy a jövőt szolgálják. Az összes védősávot kiirtották, a szeleknek szabad útja van. Itt van a Cinca patak problémája, a szennyvíz befolyása, különösen a hétvégeken. A befolyó szennyvíz kiirtott minden élőlényt. Éveknek kell eltelni, mire a normális biológiai élet újra elkezdődik.

Eredményt is hadd mondjak: a Marcal felső szakaszán (Nemeskeresztúr és Boba között) a tiszta vizet kedvelő vidrák elszaporodtak.

Káldos Gyula

465

Kétszáz éves a szergényi evangélikus templom (3.)

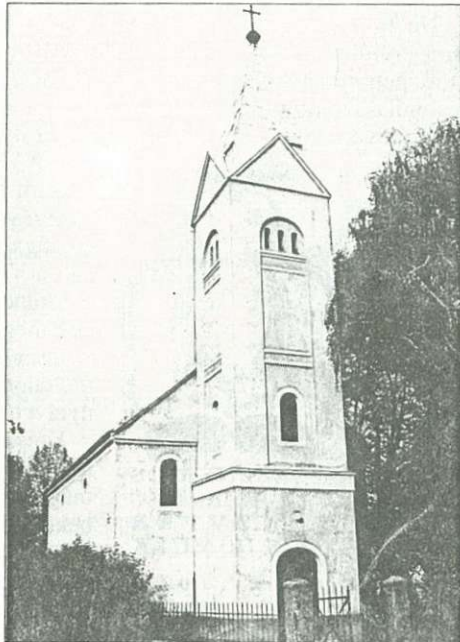
Szemelvények az egyházközség
életéből (1793–1993)

A Türelmi Rendelet (1781) kihirdetése és szergényi alkalmazása következtében még néhányszor kinyitattott az 1732-ben bezáratott, újra a katolikuság kezére juttatott középkori Szent Mihály-templom, de nem jutott vissza a toronnyal, szentéllyel, szószékkel ellátott, viszonylag még jó állapotban lévő templom az evangélikusoknak. 1781-től a környékünkön sorban épültek a protestáns imaházak. Magasiban 1784-ben, Hőgyészben 1787-ben. Az 1790-es évek elejére a szergényi gyülekezet előtt is világossá vált: új protestáns imaházat kell építeniük. Az 1781-es törvény szellemében a falu akkori végére torony nélküli, úgynevezett pajtatemplomot épített Szergény község evangélikus lakossága közadakozásból, 427 forint 46 garas költséggel.

A környező községek evangélikus lakosai is segítették az építkezést, Gergelyiből 9 forint 98 garast, Külsővatról 1 forint 46 garast, Mihályházáról 4 forint 4 garast ajándékoztak, míg a többi pénzt 69 szergényi jobbágy és szegényparaszt adta össze. (A földesuraság a buzgó katolikus Erdődy család.)

A „Szergényi Ev. Gyülekezetnek jövedelmét és Költségét Magába foglaló Kis Könyvecske Melyet Szerzett Tompa Mihály és Sömgyén Jámnos Curatorok Anno MDCCLXXXI. Fürst György oskolamester”, – nagyon sok helytörténeti vonatkozású tudósítást is tartalmaz. A korabeli naiv szóhasználat: „Templomunk fundamentumkövét tettük le de. 5. Marti 1793 – Tisztelendő Tompos Balázs úr Tanítatása után Mellyet azonalkalmatossággal egybegyűlt figyelmes hallgatóság előtt.”

Ezek után következnek a templomépítés kiadásainak részletezései: téglát Pápáról, meszet Kislődön vettek. Ácsok, kőművesek munkadíját fizették. Majd következett a „Séndől hozásra költség” a „Pápai séndölöző átsnak 5 forint, Farkas Mihály csinálta a szegeket és a keresztet, Körösi Pál „Tischler” az aszta-

losmunkát, az „ablakos zsidónak” pedig 10 forintot fizettek. A templom felszentelésére 1793. december 8-án került sor. 1793-ban egy kicsi, 150 bécsi font súlyú harangot helyeztek a fa haranglába, melyet Fürstenmeister Antal harangöntő mester készített, és 1884-ig szolgált. A fa harangláb helyett Szili Lénárd ev. lelkész szerint 1854-ben kőből készítették – gondnoksága alatt – másikat. Koncz János gondnoksága alatt vettek a régi kis harang helyett egy 211 kilogramm súlyú, 360 forintért. Közben az eltelt évek, évtizedek során gyakran átépítették, nagyobbították a templomot.

1824-ben majdnem egészen újjáépült. A munkák szervezői Bokányi István és Szabó János kurátorok voltak. Nagytiszteletű Berke Mihály esperes, a gergelyi ev. lelkész szentelte fel a megújított templomot. A gyülekezet plébánosa és hí krónikása az a Mozgay János tanító volt, aki ideérkezésekor így mutatkozik be a pénztárkönyv lapjain: „Ezen Szergényi

Nyáj közébe állítottam bé én Mozgay János 1798. Esztendőben, Szent György havának 24. napján Vanyoláról.”

Többszöri ellenőrzések érdekes nyomai megtalálhatók a korabeli dokumentumban: Koncz István és Léránth Ferenc kurátorokat dicséri a következő bejegyzés 1798. december 13-án: „Dícséretre méltók a kurátorok, mert a kis jövedelmet nem költögették, arra amire sok helyen tapasztaltam. Az Úr gyarapítsa a Gyülekezetet, mint jó dolgait! Kívánom: Tompos Balázs senior”.

Az állandó kisebb karbantartási munkák ellenére fél évszázad múlva, 1876-ban ismét tetemesen javíttatni kellett mintegy 600 forintos költséggel, ezután újolag felszenteltetett nagytiszteletű Tatay Sámuel esperes úr által, a gyülekezet gondnoka akkor Szabó Pál volt.

Szomorú sorsa van a szergényi harangoknak: mindkét világháborúban rekvirálás során egy-egy harangot is áldozott a szergényi gyülekezet. Már az első világháború előtt is két harang szolgált, és a nagyobbikat 1917. január 31-én összetörték, beolvastották. A háború után egy 360 kilogramm súlyú új harangot öntettek, a meglevő 211 kilogrammos mellé, mely ismét csúnyán végezte.

T. Molnár Lajos gondnok kénytelen volt aláírni azt a harangátvételi jegyzőkönyvet, mely a nagyobbik harang elrekvirálásáról tanúskodik. Jelenleg a kicsi, 108 évvel ezelőtt vásárolt harang egyedül szólítja a híveket – sajnos a legtöbbször csak temetések alkalmával – abban a toronyban, melyet e század elején építettek a 200 éves imaház elé. 1949-ben 65 000 forintos költséggel ismét tatarozták és bővítették a templomot. Az egész épület magasságát 1 méterrel megemelték, a nyugati végét pedig egy szögletes szentéllyel megtoldták. A belső berendezés is ekkor újult. A vörösmárvány keresztelőmedencét Schwider pápai kőfaragómester készítette. Az oltárkép – Úr Jézus a getsemáni kertben – Závory Zoltán pápai festőművész alkotása. A padokat és a karzatot Fodor József és Szőke János szergényi asztalosok készítették. A templom külső arculatát az 1979-es renoválás teljesen megváltoztatta. A sima, meszelt vakolatdíszes homlokzatot ekkor váltotta fel a dörzsölt nemsvakolat.

(Vége)

Bokányi Imre

466

Palotás a gimnáziumban

No nem a János, hanem a régi kedvelt, méltóságteljes tánc, mellyel a negyedik osztályosok kedveskedtek szüleinek és tanáraiknak, új hagyománnyal gazdagítva a régiéket. Eddig nekik csinálták a műsört, most ők is kitétek magukért. A palotás után a múltó gyermekévekről énekelték Ihász Gábor halhatatlanná vált melódiáját. Új volt, szép volt, s egy újabb ifjú csapat ért az érettségi, a felnőttkor küszöbére. A palotást, melyet Moger Melinda és Karáth Péter tanított be társainak, a negyedikesek elbádozták az ipartestület bálján is.

467
Egy tudós életútja Celldömölkötől Budapestig

Dr. Fodor Lajos emlékére

1993. február 8-án hatvanharmadik életévében Budapesten elhalálozott dr. Fodor Lajos vegyész-mérnök, tanszékvezető egyetemi tanár, a Budapesti Műszaki Egyetem korábbi rektora. A celldömölki születésű, állami díjas tudós ravatalánál a szülőföld képviselőit helyezték el Celldömölk Város Önkormányzatának, középiskoláinak, valamint a Kemenesaljai Baráti Kör vezetőségének képviselői. Végakaratainak megfelelően Cecén, hitvese családjának sírboltjában helyezték örök nyugalomba február 13-án, az evangélikus egyház gyászszertartása keretében.

Fodor Lajos 1930. március 21-én született Celldömölkön, evangélikus vallású vasutas családban. Édesapja, a mersevátai származású idősebb Fodor Lajos fiatalon került a MÁV Celldömölki Állomásfőnökségre ideiglenes állományú napibéres vonatfékezőnek. Szorgalmasan tanulva sorra letette az előírt szakvizsgákat, majd a vasúti aliszi vizsgát. Több esztendei bizonytalanságban eltöltött kemény munka után 1916-ban véglegesítették. Ezt követően Celldömölkön telepedett le és családot alapított. Fárastó vasúti szolgálata mellett nagyon sokoldalú közéleti tevékenységet fejtett ki. Több cikluson keresztül választott tagja volt Celldömölk nagyközség képviselő-testületének. Alapító tagja volt a Celldömölki MÁV Vasutasok Körének és a Vasutas Dalárdának. Előbbiben fontos vezetőségi tisztségeket is betöltött. Tagja volt a Celldömölki MÁV Temetkezési Segélyegyletnek és a Vasutas Sportkörnek. A nemesdömölki evangélikus anyagyülekezet 1934-ben presbiterévé, 1942. június 7-én pedig gyülekezeti főgondnokává választotta. Ezt a tisztséget „Isten és a gyülekezet parancsának” tekintette, s egészen 1945 januárjában bekövetkezett haláláig becsülettel ellátta.

Az ifjú Fodor Lajos a takaros Árpád utcai családi házban olyan meghitt vallásos családi környezetben nevelkedett, ahol az időközben már főkalauzi rangot elért édesapja – akit egész életében példaképének tartott – elkötelezett hűséggel szolgálta a Magyar Államvasutakat, szabadidejében pedig Celldömölk nagyközség közönségét. Ez az igaz hitből merített alázatos szorgalom és mérhetetlen emberség jellemezte azután az ifjabb Fodor Lajost is egész életútja, munkássága során. Még nem volt egészen 15 éves, amikor elveszítette édesapját. Félárván, sok nélkülözés és lemondás közepette fejezte be középiskolai és végezte el egyetemi tanulmányait. Vegyész-mérnöki diplomáját 1953-ban szerezte meg a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyész-mérnöki Karán.

Tanulmányainak befejeztével az egyetem Vegyész-mérnöki Karának mezőgazdasági,

kémiai, technológiai tanszékén kapott oktatói állást. Ugyanott lett 1975-ben tanszékvezető, és az is maradt egészen haláláig.

Közben, 1963-tól 1968-ig a Művelődésügyi Minisztérium egyetemi főosztályán volt osztályvezető, de az egyetemi oktatói munkától akkor sem szakadt el. 1981–82-ben a Vegyész-mérnöki Kar dékánja, 1982-től 87-ig az egyetem rektorhelyettese, 1987-től 1990. december 9-ig pedig az egyetem rektora volt.

Egyetemi oktató-nevelő munkájáról és tudományos munkásságáról a ravatalánál mondott gyászbeszédében így emlékezett meg dr. Michelberger Pál, az egyetem jelenlegi rektora:

„Negyven éven keresztül oktatott az egyetemen. Oktatómunkájában mindig arra törekedett, hogy az ipari, a mérnöki szemlélet beépüljön az oktatásba. Kezdetől fogva a félüzemi oktatás bővítése, fejlesztése volt egyik fő feladata. Oktató-nevelő munkáját magas színvonalon, lelkiismeretesen, példamutató hivatástudattal végezte. A hallgatóság mindig nagy szeretettel és megbecsüléssel vette körül. Az elsők között kapta meg a legnagyobb megbecsülést, a hallgatók szavazatai alapján a „Kar kiváló oktatója” címet. Mint tanszékvezető is nagy figyelmet fordított az oktatásra, a tananyag korszerűsítésére, az oktatási módszerek, a mérnöki készségek fejlesztésére, az utánpótlás nevelésére.

A minisztériumban töltött évei alatt is az oktatás fejlesztésével foglalkozott, oktatáspolitikusnak is olyan kiváló volt, mint oktatónak. Részt vett annak a felvételi rendszernek a kidolgozásában, amely biztosította, hogy valóban a tehetségesek kerüljenek be az egyetemekre, s a felvételinél csak egy szempont legyen, a tudás.

Bár az oktatást tekintette hivatásának, kutatónak, tudósnek is nagyszerű volt. Tudományos érdeklődése az iparilag fontos kérdések megoldására irányult, melyek a vegyipar, az élelmiszeripar alapvető problémáit jelentették. Számos megvalósított szabadalma bizonyítja kutató, alkotó tevékenységét, például a szorbtkristályosítás, a karbamid-zsír-sav, a karbamidkeményítő addukt készítése, illetve gyártása. Az ezen a területen végzett kutató-fejlesztő munkájával szerezte a tudomány doktora fokozatot. Az ipari intenzív technológiák elméleti megalapozása és eredményes megvalósítása területén kifejtett munkásságáért kapta 1988-ban az Állami Díjat.”

A fentiekben idézett tudományos munkásságával nyerte el már 1963-ban, fiatalon, a kémiai tudomány kandidátusa, 1982-ben pedig a kémiai tudomány doktora kitüntető címet. Mint rektor, a legnehezebb időszakban állt a Budapesti Műszaki Egyetem élén. Problémaérzékenységgel, bölcs,

nyílt, emberséges magatartásával köztisztelőnek örvendett munkatársai és a hallgatóság körében. Az egyetem közéletének meghatározó egyénisége volt. Kellő megfontoltsággal elébe tudott menni a változásoknak, lépést tudott tartani a kor kihívásaival. Elsősorban neki köszönhető, hogy a rendszerváltozás nehéz időszakát az egyetem nagyobb megrázkódtatások nélkül vészelte át. Munkásságáért a művelődésügyi miniszter előterjesztésére a köztársaság elnökétől megkapta a Magyar Köztársaság Csillagrendje kitüntetését.

Dr. Fodor Lajosnak temérdek gondja és elfoglaltsága mellett is jutott ideje és energiája arra, hogy szülőföldjével a kapcsolatokat ápolja. Az 1986-ban létrejött Kemenesaljai Baráti Körnek megalakulásától kezdve tagja volt, a kör vezetőségébe is beválasztották. Amikor csak ideje és egészsége engedte, mindig résztvevője volt hitvesével együtt a baráti kör összejöveteleinek. Az arra érdemes kemenesaljai fiatalok tehetségének kibontakoztatásához az erkölcsiekén túl anyagilag is jelentős támogatást nyújtott. Amikor csak tehetett, jött haza Celldömölkre, ahol nővére mindig nagy-nagy szeretettel várta és fogadta a meghitt, Árpád utcai családi fészeken. Néhány óra pihenés, rövid temetői séta a szülők sírjához, az ismerősök, a jó barátok üdvözlése – máris rohannia kellett vissza, szólította a kötelesség. A gépkocsit nem szerette, ha csak lehetett, vonattal utazott. Mindig azt mondta, hogy őt csak a vonat kerekeinek zakatolása tudja igazán jól kikapcsolni és megnyugtatni. Talán ilyenkor is édesapjára gondolhatott, az egykori főkalauzra, vonatvezetőre, akit öbbször átörködött éberem mások biztonságára, nyugalma és álma felett. Utoljára 1992. október 31-én este találkozott vele a celldömölki evangélikus temetőben. Szülei sírjánál tisztelgett, s a szokásosnál is gondterheltebbnek, fáradtabbnak látszott. Nagyon örült a találkozásunknak, de éreztem a tekintetén, hogy valami nincs rendjén. Amikor a temető kapujában érzékeny búcsút vettünk egymástól, mégsem gondoltam volna, hogy ez volt az utolsó földi találkozásunk. Pedig már csak 100 nap volt hátra az életéből...

Fodor Lajos annak idején kissé fiatalon – mondhatnám túl korán – elkerült szülőföldjéről. Szerénysége mellett talán ez is az oka, hogy szülővárosában viszonylag kevesen ismerték. Még túl fiatal volt ahhoz is, hogy örökre irthagyjon bennünket. Pedig nagy szükség lett volna még bölcs tanácsaira. Szükségünk lett volna arra is, hogy jobban megismerjen bennünket, s mi is jobban megismerjük őt, az egyszerű celldömölki vasutasgyermekből lett nagy tudóst, a kiemelkedő oktatót. Szorgalmas, munkás élete, szerénysége, a tudomány iránti alázatos elkötelezettsége legyen példaértékű mindnyájunk, főként pedig a jelenkori és a jövőbeni fiatal generációk számára. Emlékét ezzel tudjuk legméltóbban őrizni.

Fehér Tamás

Családi teríték

Szerkeszti: B. Horváth Cecília

Hímes tojások festése

A tojás festéséhez a kémiai festékek elterjedése előtt természetes anyagokat használtak. Leggyakrabban hagymalevével festettek, de nyerhettek sárga színt a vadalmafa kérgéből, a bürökből zöldet, a lencse levéből kéket. A tojásdíszítés, tojáshímzés módja a viaszolás és a karcolás. Az írószerszám üveg-, bádogg- vagy cserépedény, amihez tollcsévét erősítenek. Ebből engedik a meleg, folyékony viaszt a tojásra. A tojás festése során a viasszal meg-rajzolt mintákat a festék nem fogja meg. Végül a viaszt letörlik, majd zsíros ruhával, szalonnahéjjal áttörlik a tojást, hogy fényes legyen. A díszítés másik módja a karcolás. Ilyenkor a megfestett tojásra karcolják a díszítményt. A díszítőmotívumok többnyire a hímzsminták utánzatai, geometrikus díszek is lehetnek.

HOL - MI - MENNYI?

	Félfé- hér kenyér	Liszt 1 kg	Tarhonya (házi)	Morzsa	Gyors- rizs	Vaj 100 g	Rama kocka	Arany kakaó	Ultra Daisy	WC-papír 4 tek.
Nagy ABC	42,—	33,—	73,90	60,—	39,—	28,—	40,—	40,—	52,—	62,—
Korona	42,—	30,—	65,20	50,—	40,—	28,50	41,—	104,—	49,50	64,—
Kodály ABC	41,—	61,90	57,—	56,20	33,—	27,10	39,—	38,90	48,60	56,—
Templomi ABC	41,—	35,10	70,—	63,—	39,70	27,10	41,10	43,—	54,50	56,—
„Falusi” Diszkont	40,80	26,90	51,50	57,30	36,10	26,90	38,30	32,60	49,30	52,70
Hangya Bolt	41,—	30,—	55,—	50,—	60,—	27,—	40,—	39,—	50,—	58,—
Dömölki ABC	41,—	35,10	70,—	63,—	38,30	27,10	41,20	—	54,50	56,—
Sági ABC	41,—	33,—	59,—	58,—	60,—	25,50	41,—	39,—	51,—	29,—
Telepi bolt	41,—	35,—	48,—	50,—	37,—	28,—	39,—	45,—	50,—	60,—

Táblázatunk az április 2-ai árakat tartalmazza.

Jelmagyarázat: vékony dőlt szám: 250 g; vastagon szedett szám: 2 kg; vastag dőlt számok: dupla adag; aláhúzott szám: 2 tekercs.

(vi)

Húsvétvárás a konyhán

Az ünnep csak akkor ünnep igazán, ha tartalmában és formájában is eltér a hétköznapiaktól. A háziasszonyoknak nagy szerepe van abban, hogy az ünnepek alkalmával szokásos együttét kellemes és örömteli legyen. Fontos a jó szervezés! Ne maradjon semmi sem az utolsó percre, mert ebben az esetben ingerültek lehetünk, és az ünnep tiszteletére jól összeveszünk szeretteinkkel! Készítsünk tervet, miből álljon az ünnepi menü, mit kell vásárolni, mit készíthetünk el előre? Osszuk meg a munkát! A vásárláshoz, a diótöréshez, a díszes terítéshez, általában a sütéshez-főzéshez vonjuk be segítségül a család apraját-nagyját! Így mindenkinek jut a készülődés izgalmából és a terheiből is.

Mint minden ünnepkörnek, így a húsvét-nak is megvan az évszázadok alatt kialakult hagyománya, amelyeket világszerte az egymást követő nemzedékek megőriznek és továbbadnak. Igaz, ezek a szokások tájegységenként, etnikumonként el is térhetnek egymástól. Jellemző az egyes ünnepkörök-höz tartozó ételek rendje is. A húsvétváró hét holmi hívságos, földi örömök (a jóféle falatokkal megtöltött bendő) érdekében, az ünnepi ételek előkészítésével végzett munkával is telik el.

HAGYOMÁNYOS HÚSVÉTI ÉTELEINK

Nagycsütörtökön (zöldcsütörtökön): spenót rántott zsemelével, még a csirkék ételébe is illik zöldet, például csalánt keverni, hogy jó termés legyen.

Nagypéntek szigorúan böjtös nap, az étrend vidékenként változó. Az ebéd lehet: rántott vagy bableves és kifőtt tészta, tejes vagy halétel; vacsorára is általában tejes ételt esznek: aludt tej, túró, tejeskávé, de szabad enni lángost vagy tojásból készült ételeket is. (A böjti tilalom nem terjed ki azonban a pálinkára.)

Nagyszombaton szegik meg a húsvéti sonkát Krisztus feltámadásának megünneplése után. A húsvéti sonkát, tojást, kalácsot szokás megszenteltetni a templomban. Nem hiányozhat a diós és mákos tekercs sem!

Húsvétvasárnapon legillőbb eledel a bárány: tejfőlés-paprikásnak, fokhagymás sültként vagy rántva elkészítve, fejes salátával találva.

Húsvéthétfőn szokás zsenge, tavaszi rántott csirkét sütni és az előző napi finomságok maradékát fogyasztani, amellyel a kedvesebb locsolókat némi itóka kíséretében megkínálhatjuk.

A SONKAFŐZÉS FORTÉLYAI:

A nyers, füstölt sonkát előző este beáztatjuk annyi hideg vízbe, hogy ellepje. Főzés előtt lemossuk, és annyi hideg vízben tesszük fel főni, hogy bőségesen ellepje. A főzővízbe tehetünk 1 db vöröshagymát, néhány gerezd fokhagymát, néhány szem egész borsot, babérlevelet, cseresznyepaprikát. Takaréklágon főzzük, amíg nagyon puha nem lesz. Saját levében hagyjuk kihűlni. Csak hidegen szeletelhető szépen. A sonka főzőlevében főzzük meg a tojásokat is.

Humor

- A Szahara homokján egy vékony, hosszú, fehér csík. Mi az, gyerekek?
- Fehér cérna! - vágja rá Pistike.
- No és mellette egy ugyancsak vékony és hosszú, fekete csík?
- Fekete cérna, tanító néni kérem! - jön azonnal a magabiztos válasz.
- Nem, nem, Pistike! Az a fehér cérna árnyéka...

Beküldte: Balázs Rudolf

Küldöttgyűlés előtt az ÁFÉSZ

SZÖVETKEZET- POLITIKA

A szövetségi törvény szellemében a fogyasztási szövetkezetek 1992. június végéig befejezték az átalakulást és a magántulajdon működtetésén alapuló, politikai értelemben is legitim szervezetekké váltak. Az ÁFÉSZ-ek december 10–11-én megtartott II. kongresszusa megállapította, hogy a piaci talponmaradás gazdasági tevékenységük megújításán múlik, s ez teremthet alapot a tagság érdekeinek szolgálatához. Különösen fontos az élelmiszer- és napicikk-forgalmazás kiemelt üzletágként való kezelése, valamint a kistelepeken működő boltok üzemelési formáinak korszerűsítése.

AZ ÁFÉSZ 1992. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

A Celldömölk és Vidéke ÁFÉSZ 1992-ben – a szerződéses és bérletes egységeket is beleértve – közel 800 millió forint bruttó áruforgalmat ért el. Ez az előző évhez viszonyítva 12%-os növekedést mutat és 7,1 millió forintot nyereséget jelent a működési terület vásárlóerejének csökkenése ellenére. Országosan a szövetkezetek mintegy fele veszteséges és mindössze 17 szövetkezet forgalma nagyobb abszolút összegben, mint a celldömölkieké. A piaci pozíciók megtartását a megfelelő áruellátás, az alkalmazott ár- és készletpolitika, továbbá a személyi feltételek javítása tette lehetővé. Az állammal szembeni ellátási felelősséget jelzi, hogy minden településen működik a helyi igényeknek megfelelő kiskereskedelmi és vendéglátóipari egység.

Az élelmiszerszakmában a közvetlen termelői beszerzés és a különféle kereskedelmi szervezetekhez történő integrálódás piacérzékeny megvalósításával biztosítható a folya-

Celldömölk közkedvelt bevásárlóegysége, a Korona Üzletház kívülről...

matos ellátás. Celldömölkön a 11. sz. ABC, a 8. sz. Korona Üzletház és a 16. sz. Lakberendezési Áruház a legjobban működő egységek. A munkaerő-gazdálkodás területén a központi irányítás élőmunka költsége 73%, amely a létszámgazdálkodás fontosságára figyelmeztet. Ezzel szemben tény az is, hogy az igazgatási költségek azonosak Vasváréval vagy Répcelakéval és Vas megyében arányaiban a legkedvezőbbek.

A szövetkezet egyik legjelentősebb tevékenységi köre a felvásárlási üzemág, amelynek tevékenységét a Sághegy Kft. végzi. 1992. évi gazdálkodásuk eredménye az előző esztendő 1 millió forintos veszteségét fedezte. A tagság érzékenyen reagál a felvásárlási árak alakulására, a szerződéses fegyelemre, a mezőgazdasági termékek értékesítési problémáira. Szövetkezetpolitikai kérdés a felvásárlási helyzetének rendezése, ezért a kft. jövőbeni tevékenységéről tárgyalások folynak.

Az ÁFÉSZ 1992 folyamán 4 millió forintot költött egységeinek felújítására és korszerűsítésére. Piaci pozícióinak erősítése érdekében 3 millió forint értékben Celldömölk központjában megvásárolta a Vasbolt helyiségét és 250 m²-en decemberben korszerű vas-műszaki és mezőgazdasági jellegű szakboltot nyitott.

1992-ben mintegy 400 ezer forint értékű kulturális, sport- és szociális támogatást adtak tagjaiknak, beleértve a társadalmi szervezetek, egyesületek pénzügyi segítségét is.

MENNYI LESZ AZ OSZTALÉK?

A szövetkezet 1992 végén 4896 tagot tartott nyilván. A vagyonnevesítés, illetve az üzletrészek kiadása 96,5 millió forint értékben megtörtént. Szinte minden tag birtokában van 10 és 40 ezer forint közötti üzletrészes. Az előzőekben röviden vázolt gazdálkodási tevékenység alapján az április 16-án Celldömölkön megtartandó küldöttgyűlés fog dönteni az üzletrészek után járandó osztalék mértékéről. A szövetkezet működési területén, amely 31 részközgyűlési körzetet érint, lezajlottak a beszámolók. Ezekben a tagság 68%-a jelent meg és nyilvánított véleményt. Általában az alapellátást jónak ítélték, de több helyen kifogásolták a vendéglátás színvonalát és sérelmeztek a felvásárlás mezőgazdaságban kialakult helyzetét.

Az elképzelések szerint – a lehetőségek figyelembevételével – az üzletrészek után 4% osztalék várható. Ez azt jelenti, hogy egy 30 ezer forintos üzletrészzel rendelkező tag 1200 forint visszatérítést kapna, amelyből a 10% jövedelemadó levonása után 1080 forint értékű vásárlási utalványban részesül. Vas megyében a 10 ÁFÉSZ fele fizet csak osztalékot és a celldömölki szövetkezet fizeti a legnagyobb mértékűt.

... és belülről.

◆ **SPORT** ◆ eredmények – események ◆ **SPORT** ◆

473

Diákolimpia

ASZTALITENISZ Szinte hagyomány már, hogy az asztalitenisz diákolimpia megyei döntőjében celldömölki sikereknek vagyunk tanúi. Az idén a Gayer Gyula Általános Iskola tanulói remekeltek. **Eredmények:** Leánycsapatban: **1. Celld. Gayer (Sima Noémi, Sima Zsuzsanna).** Fiúcsapatban: **1. Celld. Gayer (Szalai László, Kiss Péter).** Egyéniben: **1. Sima Noémi (Celld. Gayer).** A versenyzők már az országos döntőn is túl vannak, ahol a középmezőnyben végeztek, akárcsak elődjük. Az elért eredményekkel Fehér László testnevelő tanár és Obráz István, a CVMSE edzője is elégedett. A versenyzőket ők készítették fel a diákolimpia döntőre.

KÉZILABDA Március utolsó hét végén három iskolai csapat is pályára lépett a diákolimpia keretében. A kiemelkedő esemény Celldömölkön zajlott. Az V. korcsoportos középiskolai kézilabda diákolimpia megyei döntőjére került sor a sportcsarnokban. Városunk iskolái közül a 410. Sz. Ipari SZKI fiúcsapata volt az érdekelt. Tamás Gábor testnevelő tanár fiai fölényes győzelmekkel szerezték meg a jogot a területi döntőbe kerülésre. A területi döntőt április 16–17-én Csurgón rendezik meg. **Eredmények:** 410. Sz. Ipari SZKI–Kőszeg Mezőgazd. Szakközépiskola 31:18, – Szombathelyi Herman Ottó Szakközépiskola 31:15.

A II. és III. korcsoportos leánycsapatok Ikerváron körzeti diákolimpiai döntőn vettek részt. A tét a megyei döntőbe jutás volt. Az Eötvös Loránd Általános Iskola III. korcsoportos leánycsapatának a továbbjutás nem sikerült. Annál boldogabbak voltak Bakó István testnevelő tanár II. korcsoportos leányai, hisz ők az Ikervár ellen elért két győzelemmel és egy döntetlennel kvalifikálták magukat a megyei döntőbe. A győztes csapatoknak gratulálunk és további sikereket kívánunk a területi és megyei döntőkben.

Egy örömhír a kézilabdázás kedvelőinek. Május 2-án a III. korcsoportos általános iskolai kézilabda diákolimpia megyei döntőjét is Celldömölkön rendezik meg a Vas Megyei Diáksporthivatal. Városunkat Süle Nándor testnevelő tanár fiai, az Eötvös Loránd Általános Iskola csapata képviseli.

TORNA Újra országos döntőbe kerültek az Eötvös Loránd Általános Iskola II–III. korcsoportos tornászai. Czupor Ferencné edző felkészítésével évről évre sikeresen szerepelnek a diákolimpia megyei döntőin. Az idén Szombathelyen az alábbi eredményeket érték el: Egyéniben: **1. Somogyi Judit 25,8, 2. Holczer Helga 24,8, 3. Tánzos Júlia 24,4** ponttal. Csapatban: **1. Celld. Eötvös 133,4** ponttal. A győztes csapat tagjai voltak: *Somogyi Judit, Holczer Helga, Tánzos Júlia, Buti Mónika, Dobson Eszter és Hende Ildikó.* Mire

e sorok megjelennek, arra már az országos döntő is befejeződik, melyet Sopronban rendeznek. Bízunk abban, hogy legközelebbi számunkban sikeres szereplésről adhatunk beszámolót.

SAKK A városi döntőre április 13-án délután 10.00 órakor az Eötvös Loránd Általános Iskolában kerül sor. A helyszínen lehet nézni.

474

Nem várt vereség

Kevesen gondolták, hogy vereséggel hagyja el a pályát NB II-es kézilabdacsapatunk a tavaszi nyitó mérkőzésen. A győzelemben való bizakodás jogos volt, hisz az ősszel Mecseknádasdon „csak” egygólos vereséget szenvedett a CVMSE. A csapat a Veszprémi FOTEX-től kettő, az FTC-től egy játékosigazolást, akiktől a szurkolók sokat vártak. Sajnos azonban az összeszokottság hiánya még nagyon érződött a játékon.

CVMSE-CELLKOLOR–Mecseknádasd 16:19 (9:11). 300 néző. V. Balaskó, Somogyi. CVMSE: Sárfi – Tóth (4), Márczi (2), Gulyás, Gőcze (5), Hunyadi (2), Fonyó. Csere: Harkály, Koncz (3), Barabás, Tamás, Nagy. A mérkőzés első öt percében a vendégek háromgólos előnyre tettek szert. A 13. percben már a helyiek vezettek 5:4-re. A 25. perctől azonban újból a rutinos Mecseknádasd jött fel és négy gólt lőtt, míg a hazaiak csak egyet. A második játékrészben a vendégek egy pillanatra sem engedték át a vezetést, s így bármennyire fájt is, de megérdemelten vitték el Celldömölkről a két bajnoki pontot.

475

Asztalitenisz

Az asztaliteniszeseink a Keszthelytől hazai „pályán” elszenvedett fiaszkót a megyei rangadón felejtették híveikkel. Botfa és Máthé újra nagy formában versenyeztek.

Vasép–CVMSE 8:10. Győztesek: *Botfa (4), Máthé (4), Balázs B. (1) és a Balázs B.–Balázs Gy. páros.*

476

Március 15. kupa

Az idén már negyedik alkalommal rendezte meg a „Március 15.” kézilabda kupát a 410. Sz. Ipari SZKI Diáksporthivatal. Az idei mezőny volt ez ideig a legerősebb. Úgy az általános, mint a középiskolai résztvevők színvonalas játékkal szórakoztatták a nézőket. A rendezőkön és az Eötvös csapatán kívül Pécs, Veszprém és Zalaegerszeg legjobb általános és középiskolás csapatai indultak. Számunkra külön öröm, hogy az „iparisok” az első, míg az

Eötvös a második helyezést tudta megszerezni. **Eredmények:** Általános iskolák: **1. Pécs, 2. Celld. Eötvös, 3. Veszprém, 4. Zalaegerszeg.** Középiskolák: **1. Celld. 410-es, 2. Veszprém, 3. Pécs, 4. Zalaegerszeg.** Egyéni díjakat is adtak, melyeket az alábbi játékosoknak ítéltek oda: Ált. iskola legjobb kapus: **Kiss Tamás (Pécs).** Legtechnikásabb játékos: **Döbrönte Csongor (Celld.).** A torna gólkirálya: **Lenti Tamás (Veszprém).** Középiskola: Legjobb kapus **Harkály Tibor (Celld.).** Legtechnikásabb játékos: **Rozina László (Pécs).** A torna gólkirálya: **Tóth Róbert (Celld.).**

477

Sportról röviden

– Március 27-én rendezték meg Szombathelyen a megyei mezei futóversenyt. Annak ellenére, hogy az időjárás téliesre fordult, meglepően sokan indultak a különböző versenyszámokban. Városunkat az Eötvös DSE atlétái képviselték és három győzelemmel tértek haza. A gyermek korcsoportos fiúcsapaton kívül még Somogyi Bea gyermek kategóriás és Gulyás Balázs serdülő „B” kategóriás versenyző nyert aranyérmeket.

– A megyei sakk falusi spartakiád döntőben Köcsk községi női és férficsapatai vettek részt március 27-én. Mindkét csapat a 7. helyezést érte el.

– Az idén március 20-án rendezték meg a Kutyker Kosárlabda Kupát. Az első helyet a Közgáz csapata szerezte meg.

– A Gayer Gyula Általános Iskola versenyzőinek Balogh Zsolt vállalkozó és a CELLCOMP részéről Ambrus László a támogatói. Az ő segítségével juthattak el a „gayerosok” több megyei versenyre. A DSK köszöni a támogatást.

– Megújulásra készül a CVMSE vezetése. A legutolsó elnökségi ülésen vezetőség újjá-választó küldöttközgyűlés összehívásáról döntöttek.

ÚJ KEMENESALJA

Celldömölk Város
Önkormányzatának lapja.

Felelős kiadó:
MAKKOS ISTVÁN polgármester.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős szerkesztő: **BURKON LÁSZLÓ.**
Szerkesztőség:

Celldömölk, Szentháromság tér 1.
Megjelent a **PANNONPRESS KFT.**
(9701 Szombathely, Pf.: 293,
telefon: 94/13-586) gondozásában.

Szövegszerkesztés:
GSZUV Typo-team, Szombathely.
Felelős vezető: **PRÁCSER LÁSZLÓ.**

Nyomdai munkák:
Szigatúra Kft., Szombathely.
Felelős vezető: **BALLA TIBOR.**
ISSN 0865-1175